

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Giresun Milletvekili

Necati TİĞLİ

1963 - 1964 fındık sezonundan 2000 yılına kadar Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (FİSKOBİRLİK) vasıtasıyla yapılan destekleme alımları döneminde, serbest piyasa (Manav - tüccar - ihracatçı) fındık fiyatları daima destekleme fiyatlarından yüksek olmuştur. 2000 yılından sonra uygulamaya konulan Tarım Reformu Uygulama Projesi (ARİP) ve **4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun** ile FİSKOBİRLİK vasıtasıyla yapılan destekleme alımlarına son verilmiştir.

FİSKOBİRLİK devlet adına son bir istisna olarak, 29 Ocak 2003 tarih ve 2003 / 5222 sayılı Kararnameyle toplam 48 bin 488 ton 2002 yılı ürünü kabuklu fındık almıştır.

Serbest piyasanın üreticinin aleyhine işleyiş biçimi, fındık üreticilerinin pazarlama sorunlarının ortadan kaldırılması, üreticinin baskısı ve piyasanın istikrar sorunu hükümeti Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) vasıtasıyla yeniden fındık destekleme alımlarına yönelmiştir.

Fakat 2000 yılı sonrası, devlet müdahalesi olduğu yıllarda dâhil olmak üzere, hiçbir zaman (Manav-tüccar-ihracatçı) müdahale fiyatının üzerinde fındık almamıştır. Fındıkta devlet müdahalesi olmadığı yıllarda da fındık fiyatlarını az sayıda tüccar - ihracatçı ile dış alıcılar ortaklaşa belirlemiştir.

Şimdi devlet adına TMO, özel sektör adına Türkiye'nin en büyük fındık alıcı ve ihracatçısı İtalyan Ferrero piyasanın oluşmasında önemli rol oynayan iki aktör konumundadır.

Destekleme alımlarının fındık üretimimizin geleceği üreticimizin ayakta kalıp refahını sağlayabileceği bir düzeyde gerçekleşmesi için devam etmesi gereği hükümetinizce kabul görmektedir. Aynı şekilde, istikrarlı bir fındık piyasası için TMO yerine yeniden FİSKOBİRLİK'in piyasada ana aktör etkin bir güç olması gereği de ortaya çıkmıştır.

Açıklanacak taban fiyatın yanında TMO ve FİSKOBİRLİK arasında yapılacak bir protokol ile alımların TMO adına FİSKOBİRLİK tarafından yapılması fiyatların üretici lehine bir miktar yükselmesine de katkı sunacağı öngörülmektedir. Buna ilişkin olarak:

1. Devlet adına gerçekleştirilen fındık müdahale alımlarının TMO yerine, Türk Fındığı'nın marka değerinin korunması ve üreticinin serbest piyasa koşullarında rekabet edebilmesi için FİSKOBİRLİK tarafından yapılmasını düşünüyor musunuz?
2. Serbest piyasanın ana aktörü konumundaki İtalyan Ferrero karşısında, bu görevin fındık üreticisinin temel dayanağı ve güvencesi olarak görmek istediği FİSKOBİRLİK tarafından yerine getirilmesi daha uygun değil midir?